

"Hem sen müftehirane hizmet ettiğin ve iltifatlarını kazanmasına çalıştığın zatlar, hastalığın hükmüyle sana merhametkârane hizmetkârlık ettiklerinden, efendilerine efendi oldun." İzah eder misiniz? Efendilerine efendi olmak ne demektir?

Evlat hastalandığında efendisi hükmünde olan anne ve babası (*amca, hala, dayı teyze de bu kapsamdadır*) ona hizmet edip onun sağlığı için etrafında pervane gibi dönerler. "**Efendilerine efendi oldun.**" tabiri bu inceliğe işaret ediyor.

Normalde anne ve baba evladın efendisidir. Evlat ona bakmak ve saygı duymak zorundadır. Ama hastalık, durumu tersine çevirir. Evlat hastalandığında anne ve babası evladının gönüllü hizmetçisi ve bakıcısı olurlar.

Hastalığındaki zafiyet ve acziyet, diğer insanların hastaya karşı olan şefkatini çeker ve onları ona hizmetçi ve bakıcı kılar. Yeni doğan bebek nasıl çok aciz ve zayıf olduğu için anne ve babası onun etrafında bir hizmetçi oluyor ise, aynı durum hastalık için de geçerlidir.

"Rabbin, yalnız kendisine ibadet etmenizi ve ana-babaya iyilikte bulunmayı emretmiştir. Eğer ikisinden biri veya her ikisi, senin yanında iken ihtiyarlayacak olursa, onlara karşı «Öf!..» bile deme, onları azarlama. İkisine de hep tatlı söz söyle. Onlara rahmet ve tevâzû kanatlarını ger ve; «Rabbim! Onlar beni küçükken (merhametle) yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet eyle!» de!" (*İsrâ, 23-24*)

"Allah Teâlâ'nın rızası, anne ve babayı hoşnut ederek kazanılır. Allah Teâlâ'nın gazabı da anne ve babayı öfkelenmek suretiyle celbedilir." (*Tirmizî, Birr, 3/1899*)

Nüfey bin Hâris (r.a.) şöyle rivâyet eder. "Resûlullah bir gün:

- **Büyük günahların en ağırını size haber vereyim mi,** diye üç defa sordu. Biz de:

- **Evet, Ya Resûlallâh,** dedik. Resûl-i Ekrem Efendimiz:

- Allâh'a şirk koşmak, ana-babaya itaatsizlik etmek, buyurduktan sonra, yaslandığı yerden doğrulup oturdu ve iyi dinleyin, bir de yalan söylemek ve yalancı şahitlik yapmak, buyurdu.

Bu sözü o kadar çok tekrar etti ki, daha fazla üzülmesini istemediğimiz için, keşke sükût buyursalar da yorulmasalar, diye arzu ettik." (Buhârî, Şehâdât 10, Edeb 6, İsti'zân 35, İstitâbe 1; Müslim, İman 143)

Bu ayet ve hadislerden, anne ve babanın evladının birer efendisi olduğu çok açık ve net bir şekilde anlaşılmaktadır.